

I. megoldás. Az l hosszúságú rézhuzalon Δt idő alatt

$$(1) \quad Q = I^2 R(T) \cdot \Delta t$$

Joule hő fejlődik. ($R(T)$ a huzal ellenállását jelöli T hőmérsékleten.) A fajlagos ellenállás hőfokfüggéséből:

$$(2) \quad R(T) = (\rho_0 l / A) [1 + \alpha(T - T_0)].$$

A rövid Δt idő alatt a vezeték hőmérsékletváltozása legyen ΔT , így az általa felvett hő

$$(3) \quad Q = cm\Delta T,$$

ahol $c = 385 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$, a réz fajhője, amelyről feltesszük, hogy nem függ a hőmérséklettől; m az l hosszúságú huzal tömege,

$$(4) \quad m = \rho_r A l,$$

$\rho = 8,96 \cdot 10^3 \text{ kg/m}^3$ a rézhuzal sűrűsége.

Mivel a sugárzási veszteségektől eltekintünk, az (1) Joule hő egyenlő a (3) hőfelvétellel. Így felhasználva a (2) és (4) összefüggést, rendezés után kapjuk:

$$(5) \quad \Delta T / \Delta t = (I/A)^2 \cdot (\rho_0 / c \rho_r) [1 + \alpha(T - T_0)].$$

Az (5) összefüggés alapján numerikusan számoljuk ki azt az időt, amíg a huzal eléri a T_{olv} olvadáspontot ($T_{\text{olv}} = 1356 \text{ K}$). Osszuk fel a $[T_0, T_{\text{olv}}]$ hőmérséklet intervallumot n egyenlő részre. Ekkor

$$\Delta T = \frac{T_{\text{olv}} - T_0}{n}.$$

Az i -edik hőmérséklet intervallumhoz Δt_i idő tartozik. Így az olvadásig eltelt idő:

$$t = \sum_{i=1}^n \Delta t_i.$$

A Δt_i értékeket az (5) alapján számolhatjuk:

$$\Delta t_i = \frac{1}{(I/A)^2 (\rho_0 / c \rho_r)} \cdot \frac{\Delta T}{1 + \alpha(T_i - T_0)},$$

ahol $T_i = T_0 + i\Delta T = T_0 + i \frac{T_{\text{olv}} - T_0}{n}$ az i -edik intervallumra jellemző hőmérséklet.

Végül az előző két kifejezés alapján

$$(6) \quad i = \frac{1}{(\rho_0 / c)(I/A)^2} (T_{\text{olv}} - T_0) \sum_{i=1}^n \frac{1}{n + i\alpha(T_{\text{olv}} - T_0)}.$$

A (6) kifejezés alapján $n = 250$ felosztás esetén t -re a következő numerikus értéket kapjuk zsebszámológéppel: $t = 23,01 \text{ s} \approx 23 \text{ s}$.

A rézhuzal szerkezetének inhomogenitása miatt nem a teljes huzal kezd el olvadni, hanem csak egy bizonyos pontja. Az olvadási idő igen rövid, körülbelül $1 - 2 \text{ s}$ lehet. (Számszerűen az olvadás idejének csak a nagyságrendjét tudjuk megadni.) Ezért a huzal elszakadásáig eltelt idő $23 - 25 \text{ s}$ nagyságú.

II. megoldás. Induljunk ki az (5) kifejezésből. $\Delta t \rightarrow 0$ esetén a bal oldal határértéke

$$\lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{\Delta T}{\Delta t} = \frac{dT}{dt}.$$

Ez pedig a hőmérséklet idő szerinti differenciálhányadosa. Így (5) alapján

$$(7) \quad \frac{dT}{dt} = \left(\frac{I}{A}\right)^2 \frac{\rho_0}{c \rho_r} [1 + \alpha(T - T_0)].$$

Vezessük be a $T^* = 1 + \alpha(T - T_0)$ új változót. Ekkor (7) új alakja

$$\frac{dT^*}{dt} = B \cdot T^*, \quad \text{ahol } B = \left(\frac{I}{A}\right)^2 \frac{\rho_0 \alpha}{c \rho_r}.$$

Ennek az összefüggésnek (ún. differenciálegyenletnek) eleget tesznek a $T^*(t) = De^{Bt}$ képlettel megadott függvények (D tetszőleges állandó lehet). Továbbá ismeretes, hogy ha egy függvény egy intervallumon kielégíti a fenti differenciálegyenletet, akkor szükségképpen $T^*(t) = De^{Bt}$ alakú.

A D együtthatót a kezdeti $t = 0$ időpillanatban felvett T^* alapján határozhatjuk meg. $T^*(0) = D = 1$. Az utóbbi egyenlőséget abból kapjuk, hogy $t = 0$ -nál $T = T_0$, és így $T^*(0) = 1$. Tehát

$$T(t) = T_0 + (1/\alpha)(e^{Bt} - 1).$$

Ha az olvadásig eltelt idő t , akkor $T(t) = T_{\text{olv}}$. Ebből

$$t = (1/B) \ln[1 + \alpha(T_{\text{olv}} - T_0)] = \frac{1}{(I/A)^2 (\rho_0 \alpha / c \rho_r)} [\ln 1 + \alpha(T_{\text{olv}} - T_0)].$$

Numerikusan számolva $t = 23,1$ s.